

Stormöte i Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd 2024-02-29

Tid: Torsdag den 29 Feb 2024, kl. 17:30 – 19:30.

Plats: Rosen 2, i Rosen

Närvarande

Hugo Andersson	Medlem planeringsgrupp
Cecilia Ambjörn	Naturskyddsföreningen
Maria Rothman	Medlem planeringsgrupp
Lars.G.Johansson	Glans fiskeområdesförening och Skärblacka bruk
Robert Norman	Oppositionsråd (MP)
Sverker Wadstein	Politiker
Ann-Louise Israelsson	Medlem planeringsgrupp (del av möte)
Bengt Rastland	Cityfiske
Bodil Widell	Medlem planeringsgrupp
Jakob Berggren	Tekniska verken
Mattias Hjerpe	LIU, Tema Miljöförändring
Mats H Johansson	Bråvikens seglarsällskap
Lennart Eklund	Lantbrukare

1. Introduktion och Presentationsrunda

Maria hälsar välkommen och öppnar mötet.
Presentationsrunda av samtliga deltagare namn och intresse i rådet.

2. Genomförda aktiviteter 2023

Möten

- Stormöte – fokus på information och verksamhetsplanering 2024
- Vattenrådsmöte - i skogarna runt Älgsjön – intressanta föredrag och tusentals mygg. Bra uppslutning.

Information och representation

- Föreläsning för **miljövetarstudenter**, LIU
- Föreläsning Naturskyddsföreningen
- Info vattenrådets dag
- Deltagit vid samverkanmöten mellan vattenråd i Östergötland

- Dialog med **miljövetarprogram** , utvecklat samarbete
Åtgärdssamordning/planering
 - Dialog med två lanbrukare – tyvärr ingen möjlighet att gå vidare med anläggande av våtmark/dike
 - Sammanställning av åtgärder i vattendrag i Norrköping
 - LOVA-ansökan: Bidrag för en lokal åtgärdssamordnare
 - LOVA-ansökan : Uppdatering åtgärdsprogram Ensjön
 - Planeringsgruppen har haft 5 möten under året

Medlemmar

- Tagit beslut om nya politiska representanter

Översyn medlemslista

MR visade karta med platser och vattendrag utmärkta där det finns potential att göra åtgärder för att förbättra vattendragen. *Se bifogad presentation*

3. Verksamhetsbeskrivning 2024

Verksamhetsplan 2024

Se bifogad presentation

Kommentarer från mötet:

- lägg till en aktivitet som rörvandringshinder – är det lämpligt att fokusera bara på Ål eller ska man hålla det öppet och inkludera fler arter - biologisk mångfald
- Stormötet med fokus näringsläckage från jordbruksmark, lägg till även info näringsläckage vid höga flöden
- Reduktionsfiske genomförs i småsjöar i Svartåns vattensystem idag – kontakt Ola Helmersson - ca 20 ton fisk togs upp där och rötades
- Behövs ngn på kommunen som kan hjälpa till, lotsa markägare i djungeln kring bidragsansökningar (LONA)
- Med avseende på de höga vattenflödena som råder/ har varit under en tid bör vattenrådet ha möjlighet att byta focus om det skulle finnas behov av det.
- Verka för att öppna upp kulverterade bäckar för att öka naturvärdet tex Vrinnevbäcken vid minigolfbanan vid Tjalvestugan

Lokalåtgärdssamordnare

- Tänka arbetsuppgifter – se bifogad presentation
- Troligen på plats efter sommaren – besked om bidrag kommer i mars

Budget för 2024

- Se bifogad presentation

Kväve och fosfor på ingående vatten - ta ett prov

Skärblacka bruk tar också prov

Fiskeby – titta på värden under 2023

Beslut: *Verksamhetsplanen för 2024 antogs med följande förändringar*

- *Näringsflykt vid höga flöden tillkommer som ett tema vid stormötet i maj (Beslut togs att analyser på kväve och fosfor i Glan ska tas nu när flödet är högt för att se ev ökad flykt av näringsämnen)*
- *Aktivitet rörande vandringshinder läggs till*

4. Diskussion om namn för vattenrådet

Förslag Glans och Bråvikens vattenråd eller Vattenrådet Glan och Bråviken
Förslag till ny hemsidaadress- vattenradet.se eller vattenrådet.se. Båda verkar vara lediga – MR och BW kollar vidare på detta

Beslut: Nytt namn är Vattenrådet Glan och Bråviken

5. Aktiviteter 2024

Vattenrådets dag 6 mars 13-17 Länsstyrelsen

Stormöte 21 maj 17-19:30

Vattenrådsmöte 11 sept 17-19:30

6. Föredrag av Jakob Berggren från Tekniska verken

Vattenkraft, höga vattennivåer och vandringshinder

Januari fjärde månaden i rad med nederbördsöverskott och i skrivande stund är Vättern full. Dock är vi ännu uinte uppe på de högsta nivåer som uppmätts , 1951 låg Roxen på 34,43 och nu ligger den på 34, 29. Flödet bedöms vara ett 50 års flöde dvs det förväntas kunna uppkomma en liknande situation vart 50:e år.

Ål

Tekniska verken sätter årligen ut ca 130 000 ålyngel i Motala Ströms vattensystem. Det tar 15 år för ynglen att blankåla då de börjar röra på sig. Ynglen kommer idag från Frankrike.

Många ålar fastnar i kraftverksturbiner och andra hinder på sin vandring ut i havet och många initiativ tas för att minska skadan på arten ål detta utgör. Krafttag ÅL är ett sådant initiativ och arbetar med forskning och åtgärder för att hålla ålen levande.

Som ett projekt inom detta initiativ fiskades under 2023 ca 8,2 ton ålar upp i Glan, Sommen och Roxen, dessa sumpades och transporterades iväg för att släppas i Bråviken/Östersjön. Förhoppningsvis har de nu fri lejd att simma till Sargassohavet för att leka.

I ett projekt har 20 ålar på 2-3 kg från Glan, 20 från mörrumsån och 20 Göta älv märkts med satellitsändare innan de släppts i havet.

Den 26 sept i år kommer transpondrarna lossna och komma upp till ytan och datan kan samlas in via satelliter och kanske kan ålens gåta få sin lösning.

Nedströms lekande öring i Sommen

I Laxberg vid Sommen pågår ett projekt att bygga bort vandringshinder för öringen. Sommen har sänkts ner för att möjliggöra byggnation av ett vattendrag brevid hindret för fisken. Projekt kostar ca 30 milj och kommer troligen vara klart våren 2025. Vi fick se färskta bilder och filmer från byggnationen.

7. Workshop

Aktivera arbetsgrupper igen – runt bordet diskussion

- Det behövs arbetsuppgifter som kan engagera medlemmarna:

Glan - uppdatera åtgärdsplanen

Ensjön- börja titta på möjlighet och nytta med reduktionsfiske – ca 10-12 st fiskerättsägare som behöver enas. Uppdatera åtgärdsprogram för Ensjön. Bjud in till en träff

Jonsbergsån – fråga AI och andra intressenter vad som kan vara intressant – se till att få ett möte

Vadsbäcken – träffas aktivt då de även är ett dikesföretag, stämma av vilka aktiviteter som pågår

Beslut i EU rörande restaureringsförordningen på verkar kommunens och markägarnas nyttjande av marken framöver. Det finns krav på restaurering av mark men inga pengar avsatta som täcker arbetet, vilket kritiserats starkt..*Här missade jag diskussionen lite – kanske kommer du ihåg mer.*

Lokalåtgärdssamordnare vad ska hen göra? Rådet gav Maria mandatet att tillsammans med arbetsgruppen ta fram förslag på uppdrag. *Blev nog lite trött på slutet ty hr missade jag nog också ngt 😊*

Antecknat av Bodil Widell